

Regio Arnhem-Nijmegen

Bedrijfsplan versterkte regio

*Bedrijfsplan – regio Arnhem-Nijmegen
16 april 2020 | 15 september 2020*

Stuurgroep Versterking regionale samenwerking

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
1 Inleiding.....	6
1.1 Aanleiding.....	6
1.2 Het <i>waarom</i> en het <i>wat</i> van de regionale samenwerking: visie en opgaven	6
1.3 Het doel van dit bedrijfsplan	6
2. De besturing van de regio in vijf basisprincipes.....	7
2.1 Slagkracht	7
2.2 Flexibel.....	7
2.3 Robuust.....	8
2.4 Transparant	8
2.5 Ontmoeting	9
3 Opgavegericht samenwerken in de regionale agenda.....	10
3.1 Wat is opgavegericht samenwerken?	10
3.2 De regionale agenda.....	10
3.3 De organisatie van de opgaven	10
3.3.1 Programma-organisatie en mandaat	10
3.3.2 Behoud of overdracht van bevoegdheden.....	11
3.3.3 Beleidsgevoelige beslissingen	11
3.4 De totstandkoming van de opgaven	11
3.5 De uitvoering van de opgave.....	12
3.6 Nieuwe opgaven en kansen	12
4 De organisatie.....	14
4.1 Juridische vormgeving en vestigingsplaats.....	14
4.2 Regiobestuur	14
4.3 Regioagendacommissie.....	16
4.4 Maatschappelijk adviesforum	16
4.5 Regionale ontmoetingen	17
4.6 Regionaal portefeuilleoverleg ‘nieuwe stijl’	17
4.7 Relatie met andere samenwerkingsverbanden	17
4.8 Relatie met The Economic Board	18
4.9 Regiobureau	19
4.10 Huisvesting regiobureau.....	21
4.11 Netwerkdirectie.....	21
5 Begroting.....	23
5.1 Inleiding.....	23
5.2 Procesgeld	23
5.2.1 Personele kosten	24

5.2.2 Lobby, positionering en profilering	24
5.2.3 Overhead	24
5.2.4.Vorbereiding van de opgaven	24
5.2.5 Communicatie en ontmoeting.....	24
5.2.6 Algemene reserve en spelregels ten aanzien van de jaarrekening.....	24
5.3 De gemeentelijke bijdrage aan het procesgeld.....	24
5.4 Opgavegeld.....	25
5.5 Fiscale aspecten.....	26
5.6 Planning & controlcyclus	26
5.7 Evaluatie	26
5.8 Risicoparagraaf	26
Bijlage 1: Inzet ambtelijke capaciteit voor de opgaven.....	29

Samenvatting

De samenwerking tussen de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een versterking van lokale kracht.

Uitgangspunt voor de regionale samenwerking tussen de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen. De gemeenten voorzien de opgaven van afdoende middelen en een helder mandaat, zodat bestuurlijk opdrachtgevers daarop slagvaardig kunnen handelen. Het regioprogramma bevat voor iedere opgave een opdrachtformulering die is uitgewerkt in samenwerking met andere betrokken overheden en maatschappelijke partners. De raden van individuele gemeenten kunnen intekenen op deze opgaven. Er wordt alleen een concreet uitvoeringsmandaat gevraagd.

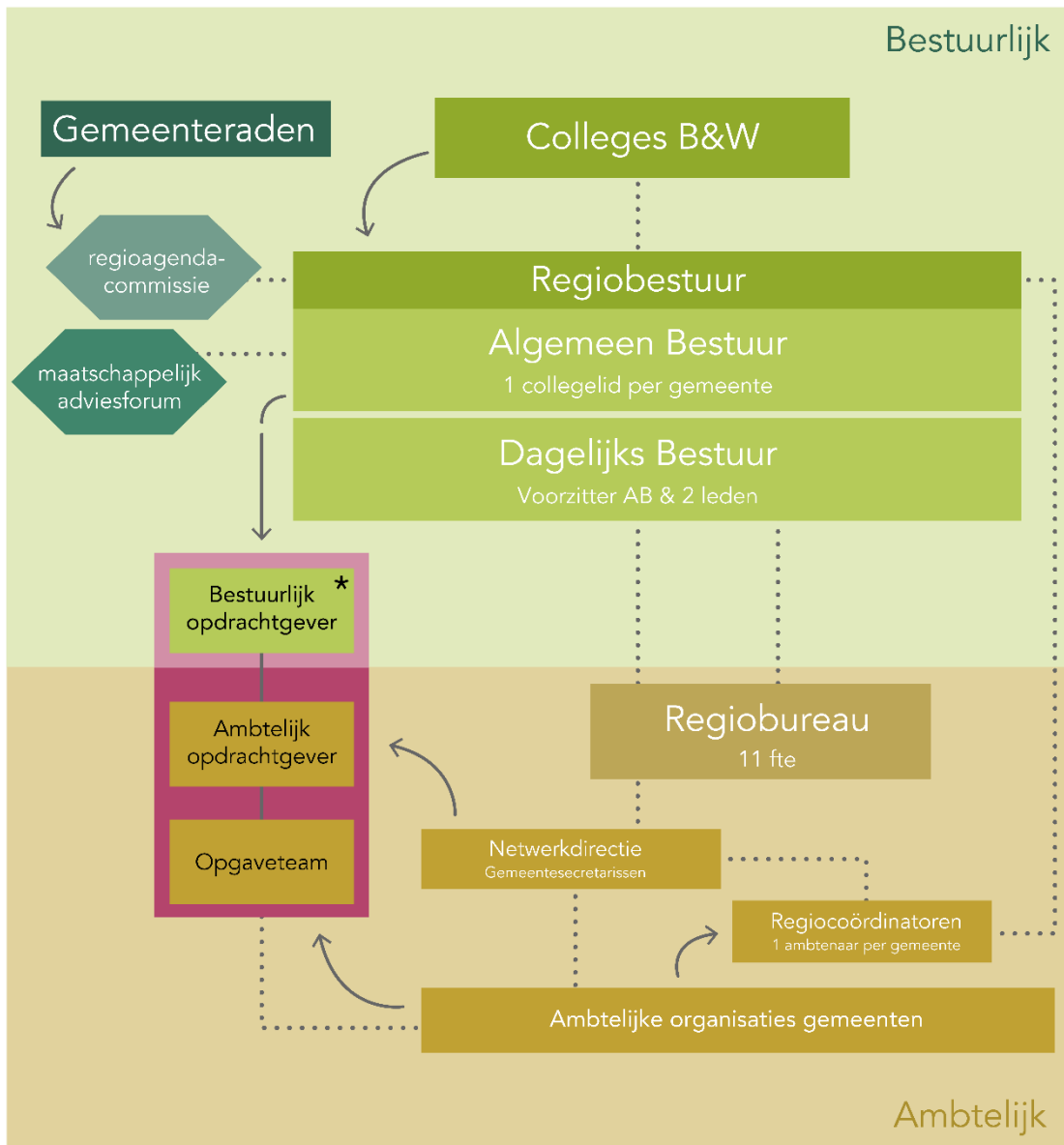
Het regiobestuur en het regiobureau richten zich op het voorbereiden, faciliteren, bewaken en monitoren van de opgaveprogramma's. Ook zorgen zij voor afstemming tussen deze opgaven, waar nodig. Aan het regiobestuur wordt deelgenomen door iedere gemeente. Het regiobureau is compact maar robuust en werkt ook aan de profilering en positionering van de regio.

Het regiobestuur wordt geadviseerd door een regioagendacommissie bestaande uit raadsleden. Regionale college- en raadsontmoetingen voorzien in informatie, netwerken en kennisuitwisseling. Er is ook een maatschappelijk adviesforum waarin het regiobestuur bepaalde thema's kan bespreken met maatschappelijke partners. Een netwerkdirectie van gemeentesecretarissen draagt zorg voor de capaciteit in de opgaven.

De deelnemers

Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar.

Structuur versterkte regio - overheidskolom

1 Inleiding

Voor u ligt het bedrijfsplan van de Regio Arnhem-Nijmegen. Dit bedrijfsplan bevat een uitwerking van de basisprincipes, het opgavegericht samenwerken, de organisatie en de financiën van de nieuwe versterkte Regio Arnhem-Nijmegen. Dit bedrijfsplan is geen formeel besluitstuk, maar geeft een nadere uitwerking en inzichtelijke toelichting op de werkwijze. Het bedrijfsplan helpt ons straks bij het inrichten van de nieuwe samenwerking en is nu al interessant voor eenieder die de nieuwe opzet meer gedetailleerd wil leren kennen.

1.1 Aanleiding

In het voorjaar van 2019 hebben de 18 colleges van B&W in de regio Arnhem-Nijmegen het initiatief genomen om na te denken over de versterking van de regionale samenwerking. Die versterking is nodig vanwege een dubbele urgentie: slagkracht in de opgaven én transparantie / democratische legitimatie, zowel in de besturing als in de werkwijze. In een intensief traject onder leiding van een stuurgroep en met meerdere regionale raadsbijeenkomsten is tussen voorjaar 2019 en zomer 2020 gewerkt aan een regionale visie, een regionale agenda met daarin de opgaven, en een werkwijze.

1.2 Het *waarom* en het *wat* van de regionale samenwerking: visie en opgaven

In de visie kunt u vinden waarom regionale samenwerking in de Regio Arnhem-Nijmegen zo broodnodig is. Wat er inhoudelijk op de regionale agenda staat, vindt u in de visie en de opgaven. Ook komen in de visie de identiteit van de regio en het perspectief en de ambities aan de orde. De visie vormt de regionale 'paraplu'. De vraag wat we als regiogemeenten gaan doen om de regionale ambities te verwezenlijken, wordt beantwoord in de opgaven die samen de regionale agenda vormen.

1.3 Het doel van dit bedrijfsplan

Dit bedrijfsplan is een concrete uitwerking van de werkwijze in de regionale samenwerking die is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen. De gemeenschappelijke regeling is het bepalende formele kader. Het bedrijfsplan beschrijft hoe we willen dat de regionale samenwerking in de praktijk gaat werken.

Het bedrijfsplan helpt daarmee ook om de bestuurlijke voorstellen in april, mei en juni 2020 van concrete onderbouwing te voorzien, zodat de gemeenten in de regio op basis hiervan kunnen besluiten tot deelname aan de versterkte regio.

De deelnemers gaan na besluitvorming samen aan de nieuwe Regio Arnhem-Nijmegen bouwen. Het bedrijfsplan is de basis voor deze bouwfase en voor de fase erna waarin de regiogemeenten, het bestuur van de regio, het regiobureau en alle samenwerkingspartners daadwerkelijk op deze manier gaan samenwerken in een versterkte regio.

2. De besturing van de regio in vijf basisprincipes

De Regio Arnhem-Nijmegen staat voor de uitdaging hoe om te gaan met groei van wonen, werken en mobiliteit, zodat een balans kan worden gevonden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. Om dit te bereiken gaan de 18 gemeenten die de regio vormen samen aan de slag met opgaven op het gebied van ruimtelijke (waaronder wonen, landschap, verkeer en mobiliteit) en sociaaleconomische ontwikkeling (waaronder werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur), gefaciliteerd door een regiobestuur en een regiobureau. Het gaat hierbij om majeure opgaven die de individuele gemeenten niet alleen kunnen oppakken en/of waarbij het gezamenlijk oppakken leidt tot synergie.

Dit vraagt om een transformatie van de Regio Arnhem-Nijmegen: van een licht netwerk van overlegtafels in de huidige situatie naar een meer uitvoeringsgericht en slagvaardig samenwerkingsverband met een regionale agenda. We hebben voor deze nieuwe regionale samenwerking de volgende kernwaarden gedefinieerd: slagkracht, flexibel, robuust, transparant en ontmoeting. Hieronder beschrijven we de besturingsfilosofie van de vernieuwde regio aan de hand van deze basisprincipes.

2.1 Slagkracht

Bij de samenwerking in de regio staat het werken aan opgaven centraal, waarmee de regio een uitvoeringsgericht samenwerkingsverband wordt. Het regiobureau onder leiding van het regiobestuur identificeert mogelijke opgaven, bereidt ze voor, inspireert en stimuleert gemeenten en maatschappelijke partners om er aan deel te nemen en regisseert de uitvoering ervan na vaststelling van de regionale agenda. Het gaat hierbij om majeure opgaven die de individuele gemeenten niet alleen of niet binnen hun gemeentegrenzen kunnen aanpakken.

Door de opgaven gezamenlijk als regio op te pakken wordt het mogelijk om betere resultaten te behalen. Het gaat om het ervaren van de meerwaarde die het gezamenlijk oppakken van majeure opgaven in de regio heeft voor het behalen van (ook lokale) resultaten. Door betere profilering en positionering van de regio hebben we één gezicht naar buiten toe en een vanzelfsprekend aanspreekpunt. Door samen te werken binnen onze opgaven kunnen we als regio (meer) externe middelen aantrekken en maatschappelijke partners aan ons binden. Een stevig regiobestuur stuurt hierop. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten bepalen de agenda door de opgaven te kiezen waar zij als gemeente aan willen deelnemen.

Ook de voorbereiding van en sturing binnen de opgaven zorgt voor slagkracht. Bij het voorleggen van de regionale agenda aan de raden is de begroting per opgave concreet uitgewerkt. De netwerkdirectie (bestaande uit de 18 gemeentesecretarissen) draagt zorg voor ambtelijke capaciteit vanuit de gemeenten; zo kan alle aandacht in de opgaven uitgaan naar het resultaat. Ook de betrokkenheid van maatschappelijke partners in de voorbereiding, uitvoering en sturing van de opgaven leidt tot betere resultaten.

2.2 Flexibel

De gemeenteraden van de regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven en dragen geen raads- of beleidsbevoegdheden over. In deze beide opzichten is de samenwerking in de versterkte regio flexibel. De regionale agenda wordt voorgelegd aan de raden en

iedere raad kan besluiten of hij met opgaven wil meedoen en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar wil stellen. Instemmen met een opgave betekent het geven van een concreet uitvoeringsmandaat aan de regio.

De opgaven in de regionale agenda zijn idealiter dusdanig relevant en aantrekkelijk dat alle gemeenten hieraan willen deelnemen. De opgaven zijn van dien aard dat alle regiogemeenten zich hierin 'stakeholder' voelen. Opgaven die slechts op een klein deel van de regio van toepassing zijn of maar voor een beperkt aantal gemeenten interessant, worden niet in het verband van de regio opgepakt en geregistreerd. Er moet regionale meerwaarde zijn om aan opgaven deel te nemen.

Flexibiliteit zit ook in de aanpasbaarheid van de regionale agenda en de opgaven daarbinnen. De regionale agenda kan meerjarige opgaven bevatten, maar wordt jaarlijks voorgelegd aan de raden en kan dus jaarlijks worden geactualiseerd. Dat maakt het mogelijk om nieuwe opgaven toe te voegen en om bestaande opgaven aan te passen als zich belangrijke ontwikkelingen voordoen.

Het regiobureau wordt zodanig ingericht dat het goed kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Het regiobureau en het regiobestuur houden de vinger aan de pols om tijdig ontwikkelingen en mogelijkheden te signaleren. Dit vergroot de slagkracht van de regio.

2.3 Robuust

Als regio willen we herkenbaar zijn. Voor samenwerkingspartners zoals de provincie en de rijksoverheid, maar ook voor Brussel en in de Euregio. Inspelen op nieuwe ontwikkelingen en benutten van kansen voor externe financiering is een belangrijke taak van het regiobureau. Er is een basisvoorziening nodig voor het positioneren en profileren van de regio en waarmee met één gezicht naar buiten getreden wordt. Deze basis bestaat uit een regiobestuur met daarin een afvaardiging van alle regiogemeenten en daaronder een regiobureau.

Dit regiobureau is compact maar robuust, Het samenwerken, ontmoeten en kennisdelen wordt gefaciliteerd, het opgavegericht werken wordt ondersteund, de regionale agenda wordt voorbereid en de aanwezigheid van de regio in lobbycircuits wordt georganiseerd. Alle gemeenten doen mee aan het regiobureau. Kortom, deze basisvoorziening zorgt ervoor dat het samenwerken in de regio van meerwaarde is voor de gemeenten en voor de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het regiobureau zorgt voor de robuuste basis voor inhoudelijke, intergemeentelijke samenwerking op de opgaven.

2.4 Transparant

Twee belangrijke elementen van de versterkte regionale samenwerking zijn de opgaven en het regiobureau. De opgaven kennen hun eigen organisatie en financiën en het regiobureau zorgt ervoor dat de opgaven goed zijn voorbereid. Dit gebeurt onder de stevige leiding van het regiobestuur. Om deze taak en de eerdergenoemde taken van profilering en positionering van de regio, het organiseren van ontmoeting etc. uit te voeren, betalen de gemeenten een vaste bijdrage naar rato van het aantal inwoners. De bijdragen aan de opgaven staan hier los van en zijn afhankelijk van deelname van een gemeente aan een opgave.

Een belangrijke taak voor het regiobureau is om de financiën (van de basis, de opgaven en eventuele subsidiestromen) te beheren. Het bureau maakt een begroting over de

inwonerbijdrage en een opgavenbegroting. Hierdoor wordt voor gemeenten heel transparant wat ze uitgeven aan de basis, wat ze bijdragen aan de opgaven en wat anderen aan de opgaven bijdragen.

Het goed voorbereiden van de opgaven draagt bij aan de transparantie. Bij de besluitvorming is duidelijk wat de opgave gaat kosten en wat het aandeel van de deelnemende gemeenten is. Zijn er wijzigingen in de opgave die leiden tot meer benodigde middelen, dan wordt dit meegenomen in de regionale agenda die jaarlijks wordt voorgelegd aan de raden.

Tijdens raadsontmoetingen stellen de raden van de regiogemeenten zich op de hoogte van de voortgang van de opgaven. Daarnaast functioneert de raadsagendacommissie, waarin alle raden in de regio zijn vertegenwoordigd, als verbindende communicatieve schakel tussen het regiobestuur en de lokale raden.

2.5 Ontmoeting

Het regiobureau faciliteert samenwerking, ontmoeting en kennisdeling. In het werken aan de opgaven en rondom de besluitvorming over de regionale agenda ontmoeten de deelnemende gemeenten elkaar. Tijdens de raadsontmoetingen staan niet alleen de stand van zaken wat betreft de opgaven en (wijzigingen in) de regionale agenda centraal, maar komen bijvoorbeeld ook relevante ontwikkelingen aan de orde en kan worden genetwerkt.

Ook tijdens de collegeontmoetingen is aandacht voor dit netwerken en kennisdelen, naast het bijpraten over de realisatie van de opgaven en de voorbereiding van de regionale agenda. Het is immers belangrijk dat de raads- en collegeleden elkaar en de regio kennen en dat ze van en met elkaar leren.

3 Opgavegericht samenwerken in de regionale agenda

3.1 Wat is opgavegericht samenwerken?

De vijf basisprincipes uit hoofdstuk 2 zijn een continu toetsingskader voor onze regionale samenwerking. Centraal staat het opgavegericht werken. Deze aanpak is bij uitstek geschikt voor de samenwerking in de Regio Arnhem-Nijmegen.

Opgavegericht werken draait om een majeure organisatieoverstijgend, maatschappelijk vraagstuk dat zich aandient en waardoor je je uitgenodigd voelt om bij te dragen aan de oplossing ervan. Opgavegericht werken gaat om co-creatie met gelijkwaardige partners. De opgave staat centraal en niet de eigen visie, strategie, organisatiestructuur of -cultuur.

Opgavegericht samenwerken stelt de gemeenten in de regio in staat om met elkaar en voor elkaar beter en sneller te kunnen inspelen op de grote uitdagingen. Essentieel hiervoor is een helder beeld van wat een opgave is én een beeld van wat een 'goede' opgave is om je energie in te steken. De opgave bestaat eruit om alles te doen wat nodig is om van de huidige naar de gewenste situatie te komen.

Het opstellen van een 'goede' opgave is een vak apart - Partners+Pröpper – Publicaties

3.2 De regionale agenda

De regionale agenda bestaat uit een beperkt aantal opgaven. De gemeenteraden van de regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven. De opgaven die de regionale agenda vormen, zijn voorbereid door het regiobureau en de opgavemanagers. Ieder najaar, op het moment van de begrotingsbehandelingen, zijn de resultaten, acties, scope, taakverdeling en financiën vergaand uitgewerkt. De gekozen opgaven zijn voor de hele regio van groot belang, zodat in principe alle gemeenten aan alle opgaven mee zouden moeten willen doen. De verantwoordelijkheid in deze samenwerking ligt altijd bij de raad om mandaat te geven en middelen (geld en capaciteit) vrij te maken om deel te nemen aan de opgave. De agenda wordt jaarlijks geactualiseerd voor de bestaande en eventuele nieuwe opgaven.

3.3 De organisatie van de opgaven

3.3.1 Programma-organisatie en mandaat

Elke opgave kent de volgende rollen:

- een bestuurlijk opdrachtgever (burgemeester of wethouder)
- een ambtelijk opdrachtgever (gemeentesecretaris of doorgedelegeerd op directieniveau)
- een opgavemanager

De opgavemanager is bij voorkeur afkomstig uit een van de regiogemeenten, maar kan eventueel afkomstig zijn van een samenwerkingspartner of extern worden ingehuurd. Er is daarnaast een stuurgroep en een opgaveteam. De opgaven kennen verder hun eigen organisatie, afgestemd op de acties die er in de opgave staan. Uitgangspunt bij de bemensing is de voor de opgave benodigde kennis, ervaring en competenties. Zowel in de stuurgroep als in het opgaveteam wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging van meerdere beleidsterreinen en vakdisciplines die in die integrale opgave aan de orde zijn.

Uiteraard moeten de overige portefeuillehouders en ambtelijke experts goed op de hoogte blijven en input kunnen leveren op de ontwikkeling van de opgaven. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau worden via de collegeontmoetingen en ambtelijke ontmoetingen alle gemeenten betrokken bij de ontwikkelingen in de opgaven. Voor elke opgave is helder welke mandaten nodig zijn om slagvaardig te kunnen handelen en op welk niveau deze belegd moeten worden. Ook de financiën voor de opgaven zijn binnen de opgaven geregeld. Om de financiële afhandeling in fiscaal-juridische zin mogelijk te maken, moeten de in de raadsbesluiten per opgave gemaakte afspraken ook schriftelijk worden vastgelegd in een juridische werkovereenkomst tussen de betrokken gemeenten.

3.3.2 Behoud of overdracht van bevoegdheden

Kan de opdracht door betrokken partijen zo worden uitgevoerd (binnen het normale mandaat van dagelijks bestuur dat lokale colleges van B&W hebben) of is het mandateren van bevoegdheden noodzakelijk - en welke zijn dit dan? Hierbij valt te denken aan mandaat om subsidies toe te kennen, opdrachten te verstrekken, afspraken te maken met partners, of plannen te maken of vast te stellen. In de opdrachtformulering bij de opgave wordt expliciet bepaald of en welk mandaat wordt verstrekt voor de uitvoering van deze opgave. Dat mandaat komt bij de bestuurlijk opdrachtgever, die dit uitoefent in afstemming met een stuurgroep en waar nodig onder formeel gezag van het regiobestuur.

3.3.3 Beleidsgevoelige beslissingen

Het moet duidelijk zijn welke inhoudelijke beslissingen uit dit programma beleidsgevoelig zijn. Ook moet aangegeven zijn hoe de portefeuillehouders, regiораadscommissie, colleges en/of gemeenteraden betrokken worden bij de ontwikkelingen (tussentijds of bij het eindproduct). Desgewenst kan worden aangegeven of op bepaalde momenten tussentijdse terugmelding of raadpleging verwacht wordt, of dat voor bepaalde besluiten alsnog fiattering door de 18 colleges dan wel gemeenteraden nodig is, zoals bijvoorbeeld voor de vaststelling van bepaalde plannen (RES, RPW, etc.).

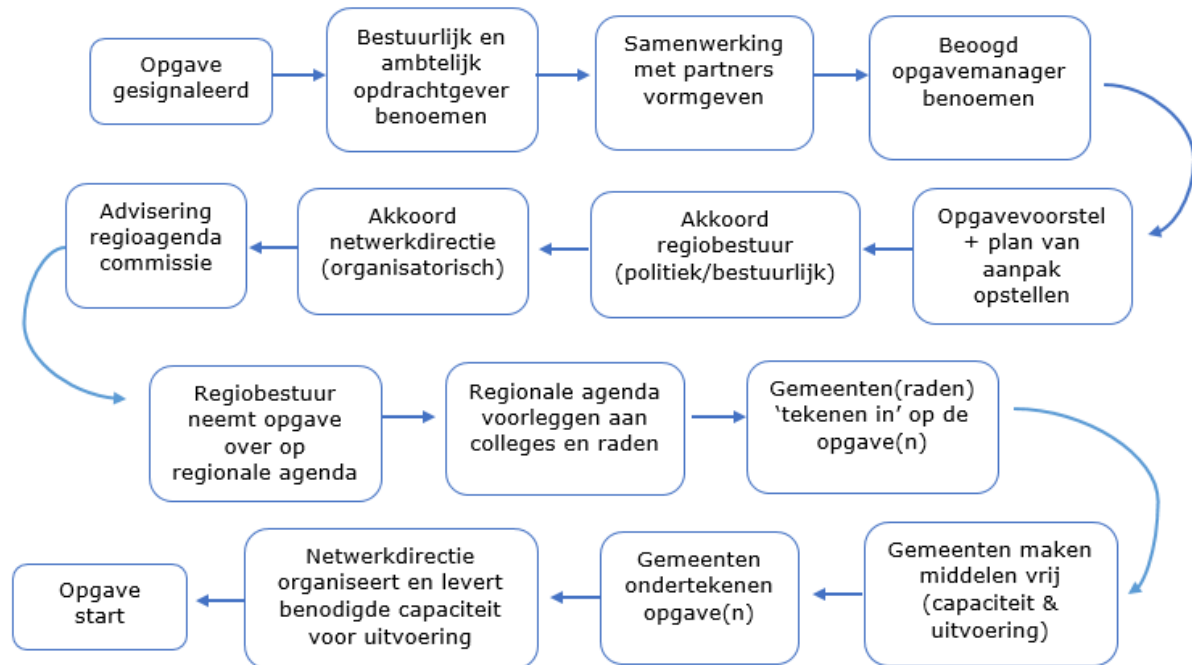
3.4 De totstandkoming van de opgaven

Voor elke opgave wordt een opgavevoorstel gemaakt met daarin de volgende onderdelen:

- Titel
- Beoogd resultaat (regionaal en lokaal)
- Omschrijving van de acties
- Schaal en scope
- Partners en taakverdeling
- Benodigde bijdrage van de gemeenten (uitvoeringsgeld en capaciteit)
- Bijdragen/subsidies van andere partijen
- Organisatie en mandaat

- Beleidsgevoelige beslissingen
- Kansen
- Risico's

De globale stappen in de totstandkoming van een opgave binnen gemeenten:

3.5 De uitvoering van de opgave

Het opgaveteam gaat aan de slag met de uitvoering van de opdracht onder leiding van de opgavemanager. Uitgangspunt bij de uitvoering van de opgave is het door de gemeenten geaccordeerde opgavevoorstel. De bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever en de opgavemanager functioneren als sturende drie-eenheid. De bestuurlijk opdrachtgever werkt samen met zijn/haar stuurgroep en schakelt met alle betrokken lokale portefeuillehouders. De ambtelijk opdrachtgever houdt via de netwerkdirectie contact met de lokale organisaties. De opgavemanager wordt ondersteund door het opgaveteam.

Omdat elke opgave verschillend is, is er geen standaard aanpak. Wel stelt het regiobureau globale richtlijnen en standaard formats op en werken de opgaveteams volgens een plan-do-check-act cyclus zodat monitoring en bijstelling mogelijk zijn en de informatievoorziening richting het regiobestuur en de raden volgens de afspraken verloopt.

3.6 Nieuwe opgaven en kansen

Als in de loop van het jaar zich een nieuwe opgave aandient, bijvoorbeeld in de raden in de regio, in de colleges of tijdens collegeontmoetingen, dan kan die worden opgenomen in de voorbereiding van de nieuwe regionale agenda. Deze taak en bevoegdheid ligt bij het regiobestuur.

Vanuit onder meer Europa, de rijksoverheid en de provincie komen regelmatig kansen voorbij voor de Regio Arnhem-Nijmegen. Voorbeelden zijn de propositie die de Regio heeft ingediend voor de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), de Woondeal en de Regiodeal. Dankzij een krachtig regiobureau en de verbeterde zichtbaarheid van onze bestuurders in

Den Haag is eerder bekend wat eraan komt en worden verrassingen voorkomen. Soms is de route via de regionale agenda te lang en is snelle (re)actie noodzakelijk. In dat uitzonderlijke geval legt het bestuur vooraf een voorstel voor hoe met de kans om te gaan aan de colleges van de deelnemende gemeenten, en achteraf aan de deelnemende raden.

4 De organisatie

4.1 Juridische vormgeving en vestigingsplaats

De GR Regio Arnhem-Nijmegen is een zelfstandige organisatie, op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen vormgegeven als een openbaar lichaam. De colleges van de 18 gemeenten hebben de regeling (collegeregeling) getroffen. Het openbaar lichaam is statutair in Elst gevestigd (gemeente Overbetuwe). Dit is het midden van de regio. Het AB en het DB vormen samen het Regiobestuur. De vergaderingen van het algemeen bestuur (AB) en dagelijks bestuur (DB) vinden plaats op wisselende locaties door de hele regio.

4.2 Regiobestuur

Algemeen Bestuur (AB)

- Het AB bestaat uit 18 leden, van iedere gemeente een collegelid. De colleges van de deelnemende gemeenten kiezen zelf wie ze afvaardigen in het AB. Zij kunnen die vertegenwoordiging ook tussentijds aanpassen.
- Het AB kiest uit haar midden de voorzitter.
- Leden van het algemeen bestuur hebben een stemverhouding naar rato van de grootte van de gemeente. De stemverhouding is gebaseerd op inwoneraantal. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur per gemeente wordt jaarlijks op 1 januari bepaald naar inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers, aan de hand van de volgende staffel:

Tot 20.000	=	1 stemmen
20.000-50.000	=	2 stemmen
50.000-100.000	=	3 stemmen
100.000 +	=	4 stemmen

Gemeente	Inwonertal 31-12-2019	Stemmen
Arnhem	161.368	4
Berg en Dal	34.990	2
Beuningen	25.891	2
Doesburg	11.078	1
Druten	18.918	1
Duiven	25.124	2
Heumen	16.450	1
Lingewaard	46.606	2
Montferland	36.009	2
Mook en Middelaar	7.847	1
Nijmegen	177.698	4
Overbetuwe	47.909	2
Renkum	31.404	2
Rheden	43.736	2
Rozendaal	1.705	1
Westervoort	14.973	1
Wijchen	41.124	2
Zevenaar	43.740	2
<i>Totaal aantal inwoners</i>	<i>786.570</i>	<i>34</i>

- Voor de begroting van het regiobureau (inwonersbijdrage) is de stemverhouding: de meerderheid van stemmen onder de voorwaarde dat die de meerderheid van inwoners vertegenwoordigen.
- Het AB is het sturende orgaan. Het DB zorgt ervoor dat het AB haar rol kan vervullen.
- De rol en verantwoordelijkheid van het AB is:
  - Samenwerking faciliteren, besturing, het motorblok van de regio vormen.
  - Voorbereiden van opgaven voor de nieuwe agenda, inclusief het anticiperen en inspelen op actuele zaken en initiatieven van raden t.a.v. nieuwe opgaven.
  - Het vaststellen van de regionale agenda en deze voorleggen aan de 18 colleges.
  - Zorgen voor afstemming tussen de inhoudelijke opgaven, waar nodig.
  - Bewaken en monitoren van de inhoudelijke opgaven.
  - De toewijzing regelen van de bestuurlijke rollen in de opgaven.
  - Het vaststellen van een informatieprotocol zodat de betrokken partijen een beeld hebben over welke informatie op welke momenten zij krijgen aangereikt om hun controlerende, besluitvormende of adviserende rol te kunnen vervullen.
  - Informatie verstrekken aan haar of zijn eigen lokale raad en college, daarbij ondersteund door het regiobureau.
- Het AB komt minimaal 6 keer per jaar maar bij voorkeur 8 keer per jaar bij elkaar.

Dagelijks Bestuur (DB)

- Het DB is een compact dagelijks bestuur met de volgende rollen en verantwoordelijkheid:
  - Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast (wat betekent dat het DB alles doet wat voor de dagelijkse gang van zaken nodig is om de organisatie/de regeling draaiende te houden).
  - Beslissingen van het AB voorbereiden en uitvoeren.
  - Regels vaststellen voor het regiobureau.
  - Het vervullen van de werkgeversrol voor de directeur.
  - Eerste aanspreekpunt en gezicht naar buiten binnen de gestelde kaders (voorzitter).
- Het DB bestaat uit 3 leden: de voorzitter van het AB aangevuld met 2 andere leden met hart voor de regio.
- De voorzitter is ook aanspreekbaar als boegbeeld van de regio.

Bestuurlijk opdrachtgevers opgaven

- De leden van het DB en AB zijn niet automatisch bestuurlijk opdrachtgever van de inhoudelijke opgaven. Dit kunnen ook andere collegeleden zijn uit een van de regiogemeenten. De bestuurlijk opdrachtgever is voor de opgave het eerste aanspreekpunt binnen en buiten de regio.
- Er is een AB+ overleg waar de bestuurlijke trekkers van de opgaven (bestuurlijk opdrachtgevers) het AB ontmoeten om te spreken over de inhoudelijke ontwikkelingen in de lopende opgaven en de voorbereidingen voor de volgende jaarschijf. De bestuurlijk opdrachtgevers zijn agendalid van het AB.

4.3 Regioagendacommissie

De doelstelling van de regioagendacommissie is dat het AB weet wat er in de raden leeft en dat de raden weten wat er in de regio speelt. Hiertoe vormt een vertegenwoordiging uit elke raad een communicatieve schakel tussen het AB en de raden.

De leden van de regioagendacommissie weten wat er speelt bij de 18 raden en reiken mogelijkheden aan om de oordeelsvorming en de besluitvorming bij de 18 gemeenteraden in het proces te stroomlijnen. Het gaat er onder andere om dat eventuele verschillen in inzichten bij de gemeenteraden vroegtijdig bekend zijn en dat gezamenlijk kan worden gezien hoe hiermee om te gaan.

In concrete taken betekent dit:

- Bevorderen van betrokkenheid van de raden
- Bevorderen van totstandkoming gemeentelijke besluitvormingstrajecten
- Activeren van bestuurders m.b.t. hun verantwoordings- en informatieplicht
- Activeren van bestuurders om mondelinge informatie te verstrekken

De commissieleden hebben in eigen huis ook taken:

- Ophalen van informatie van raadsleden (voor vergadering regioagendacommissie)
- Vooroverleg met bestuurder en griffier
- De procesmatige vertegenwoordiging van de gemeenteraad tijdens vergaderingen van de regioagendacommissie
- Verslaglegging van vergaderingen regioagendacommissie (achteraf)
- Vraagbaak voor (achtergrond-)informatie m.b.t. de stukken van de regio
- Oproepen tot bezoeken raadsinformatiebijeenkomsten en deelname aan regionale bijeenkomsten

In overleg met de regioagendacommissie wordt bepaald welke middelen gebruikt kunnen worden, om hen in algemene zin te ondersteunen bij het uitoefenen van hun taken. Een voorbeeld is de inzet van digitale peilingen. De regeling laat bewust ruimte voor de raadsleden om te experimenteren met frequentie, onderwerpen en werkvormen, zodat de functie van de regioagendacommissie zich gaandeweg naar wens kan ontwikkelen.

Samenstelling regioagendacommissie

Er is een vertegenwoordiging van elke gemeente nodig en daarnaast spreiding van politieke kleuring om daadwerkelijk te weten wat er speelt in de lokale raden en in de politieke arena. De regioagendacommissie bestaat uit 2 raadsleden uit elke gemeenteraad en 4 uit de Arnhemse en Nijmeegse gemeenteraad. In totaal betreft het 40 leden.

Het regiobureau faciliteert de vergaderingen, in nauwe samenwerking met de griffierskringen. Bij de vergaderingen zal altijd een lid van het AB uitgenodigd worden.

4.4 Maatschappelijk adviesforum

Het maatschappelijk adviesforum wordt jaarlijks door het regiobestuur bij elkaar geroepen. Dit kan ook vaker zijn als dat door het AB of een aantal maatschappelijke partners gevraagd wordt. Dit forum adviseert het regiobestuur gevraagd en ongevraagd over de integraliteit van de opgaven en het partnerschap daarbij van onze partners. Dit staat los van de participatie van onze partners in de inhoudelijke opgaven. Het maatschappelijk adviesforum is divers van samenstelling en bevat vertegenwoordiging uit onze triple-helix samenwerking in The Economic Board (onderwijs, andere overheden

en bedrijfsleven), maar ook uit maatschappelijke organisaties, zoals zorginstellingen, corporaties. De samenstelling kan per keer wisselen, ook in relatie tot de ontwikkeling van de opgaven. Indien van toepassing kunnen de aanwezigen een lobbyrol oppakken richting andere overheden of andere relevante (potentiële) partners.

4.5 Regionale ontmoetingen

Er zijn minimaal twee *raadsontmoetingen* in een jaar. Tijdens deze ontmoetingen krijgen de raadsleden onder andere informatie over de stand van zaken van de opgaven, relevante ontwikkelingen, nieuwe agendapunten in voorbereiding. Peilingen van de mening van raadsleden zijn mogelijk. Op de raadsontmoetingen kunnen ook uitspraken ('resoluties') worden aangenomen, waarin wordt opgeroepen om een bepaalde aanpassing in het voorstel op te nemen alvorens het door te sturen naar de gemeenteraden. Dergelijke uitspraken zijn uiteraard niet bindend, maar zullen door het regiobestuur wel als zwaarwegend advies in haar afwegingen worden betrokken. Ze kunnen ook meewegen in de besluitvorming van de individuele raden verder in het proces.

Als er opgaven zijn waarvoor in de opdrachtformulering is gekozen om het beeldvormende en eventueel oordeelsvormende deel van de besluitvormingscyclus op regionaal niveau te organiseren, dan kan dit op een raadsontmoeting worden geagendeerd.

Er zijn minimaal drie *collegeontmoetingen* in een jaar. De realisatie van de opgaven staat daar centraal. Alle betrokken collegeleden worden bijgepraat en kunnen elkaar bevragen op richting/besluitvorming. Er is daarnaast ruimte voor uitwisseling over opgaven in voorbereiding, kansen voor de regio en urgente vragen van andere overheden of partners. Ook kan in deelsessies reguliere inhoudelijke uitwisseling tussen portefeuillehouders plaatsvinden als daaraan behoefte is (zie ook paragraaf 4.6 Regionaal portefeuilleoverleg 'nieuwe stijl'). Netwerken en kennisuitwisseling zijn ook nadrukkelijk onderdeel van deze collegeontmoetingen. Het regiobureau faciliteert hierin.

4.6 Regionaal portefeuilleoverleg 'nieuwe stijl'

Relevante onderdelen uit de portefeuillehoudersoverleggen Wonen, Mobiliteit, Duurzaamheid en Economie van het huidige gemeenschappelijk orgaan die aansluiten op de regionale visie en de regionale agenda, gaan in de versterkte regio (als deelopgaven of projecten) over naar de opgaven. Afstemming over de regionale opgaven met en binnen de colleges wordt geborgd door het regiobestuur, de collegeontmoetingen en door de communicatie binnen het eigen college. Uiteraard kunnen regionale portefeuillehouders er desgewenst voor kiezen om elkaar met zekere regelmaat te ontmoeten voor kennisuitwisseling en voor het bespreken van onderwerpen die niet binnen de opgaven vallen maar wel een regionaal belang hebben. Dit zal ondersteund worden door het regiobureau en kan bijvoorbeeld gecombineerd worden met een collegeontmoeting.

4.7 Relatie met andere samenwerkingsverbanden

De 18 gemeenten werken op verschillende terreinen in verschillende verbanden met elkaar samen. Voorbeelden zijn The Economic Board, ToerismeVAN, twee modulaire gemeenschappelijke regelingen voor het sociaal domein, een bedrijfsvoeringsorganisatie voor doelgroepenvervoer en twee omgevingsdiensten. Dit zijn zelfstandige organisaties die hun eigen taken uitoefenen. We zien wel inhoudelijke verbindingen waarbij ook dit

soort samenwerkingsorganisaties inhoudelijk kunnen bijdragen aan de opgaven uit de regionale agenda. De verbinding wordt dan ook gezocht op opgaveniveau. The Economic Board (TEB) heeft een specifieke positie die in de volgende paragraaf verder is uitgewerkt.

4.8 Relatie met The Economic Board

Organisatie van The Economic Board

The Economic Board (TEB) is een autonome stichting die zich op verschillende manieren inzet voor economische groei in de regio. Daarbij ligt de focus op de speersectoren Food, Health & Hightech en Energy, en de cross-overs daartussen. TEB is een triple helix-samenwerking tussen overheid (provincie en gemeenten), kennisinstellingen en bedrijfsleven in de regio Arnhem-Nijmegen, met Wageningen, die gezamenlijk bijdragen aan de beoogde doelstellingen. Omdat de regiogemeenten belang hechten aan de werkzaamheden van TEB wordt het projectbureau van TEB gefinancierd uit de regionale bijdrage per inwoner, met een bedrag van € 1,- per inwoner. Dat blijft in dit voorstel gelijk.

De sturing is tripartite geregeld met een evenredige vertegenwoordiging van de drie geledingen in de Board. Voor de overheden zitten daarin:

- een bestuurder van de provincie
- de gemeenten Arnhem en Nijmegen en
- een vertegenwoordiger van de overige regiogemeenten
- een voorzitter van de triple helix / Regio Foodvalley.

Verhouding TEB en de regionale agenda

The Economic Board is een zelfstandige triple helix-stichting die bijdraagt aan de regionale samenwerking, gericht op het versterken van de economische structuur in de regio.

The Economic Board heeft een eigen werkplan dat goed is afgestemd op de regionale agenda. De speerpunten Energy, Health & Hightech en Food passen binnen de Opgave Productieve Regio. Daarnaast draagt TEB bij aan een aantal randvoorwaardelijke thema's die in de andere opgaven binnen de regionale agenda worden opgepakt. Eventuele financiële bijdragen vanuit gemeenten aan activiteiten van TEB worden meegenomen in de financiering van de opgaven.

Met de oprichting van het regiobureau ontstaan extra mogelijkheden voor samenwerking en synergie en wordt de samenwerking intensiever. Op het punt van lobby, positionering en profilering en de bijbehorende communicatie wordt de samenwerking hechter.

De programmatische middelen voor activiteiten van TEB komen vanuit de deelnemende partners, tot nu toe vooral de provincie, de gemeenten Arnhem en Nijmegen, de onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. In de nieuwe opzet is het ook mogelijk om activiteiten die passen in de regionale agenda mee te nemen in de financiering van de opgaven door de 18 regiogemeenten. Dat zal per geval expliciet worden aangegeven.

Verstevigde samenwerking: 1 regionale agenda

In de onderlinge afstemming tussen de Regio Arnhem-Nijmegen en TEB tijdens het versterkingsproces is afgesproken om nauwer samen te werken. Naast de hierboven geschetste samenwerking op lobby, positionering en profilering, gaat het om samenwerking op inhoud.

TEB heeft een eigen agenda-indeling met de twee iconische clusters Health, Hightech & Food (1) en Energy (2) en daarnaast de randvoorwaardelijke clusters Slimme Duurzaamheid, Bruisende Regio, Lobby, Arbeidsmarkt en Acquisitie. Binnen elk van deze clusters levert The Economic Board specifieke meerwaarde, in samenwerking met de andere partners die op deze thema's actief zijn. The Economic Board richt zich binnen de randvoorwaardelijke clusters op die onderdelen die de iconische clusters versterken én waarvoor triple helix-samenwerking nodig is. De invulling van de randvoorwaardelijke clusters vindt in nauwe afstemming plaats met de Regio Arnhem-Nijmegen. Samenwerking met de opgavemanager en de opgaveteams ligt voor de hand. De activiteiten van TEB zullen op een logische manier worden ondergebracht in de regionale agenda. Ook de provincie is hier nauw bij betrokken. De rol van TEB is terug te vinden in de betreffende opgaven als deze ter besluitvorming worden voorgelegd. De rol van TEB zal per activiteit wisselend zijn, van trekker van een opgave tot het leveren van een substantiële bijdrage aan of het meedenken over een opgave. Uitgangspunt is dat er geen dubbel werk wordt gedaan.

Via de besluitvorming over de regionale agenda worden ook de wederzijdse prioriteiten en kaders voor de opgaven onderling afgestemd en voorgelegd aan de gemeenteraden. The Economic Board legt via de Regio Arnhem-Nijmegen op afgesproken momenten achteraf verantwoording af aan de regionale gemeenten (en andere partners).

4.9 Regiobureau

Het regiobureau valt onder verantwoordelijkheid van het DB. De werkzaamheden van het regiobureau omvatten o.a.:

- Het voorbereiden van de opgaven, inhoudelijk en financieel, en het zorgdragen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven
- Profileren, positionering en lobby van de regio (en de opgaven in het bovenregionale veld (provincie, rijksoverheid, Euregio, Europa)
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden)
- Aanspreekpunt voor externe partners
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden bij het regionale werk
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio
- Bedrijfsvoering: beheer van de financiën (basis- en opgavefinanciering en subsidiestromen)
- Het voorbereiden van de documenten voor de planning- en controlcyclus

Uitgangspunt voor de rol van het regiobureau is dat de regionale samenwerking gebeurt in de opgaven, door de 18 gemeenten, en dat het regiobureau deze samenwerking faciliteert. Dit vraagt om een bureau dat altijd acteert vanuit de bedoeling: de visie en de opgaven. Het regiobureau is daarom een netwerkorganisatie bij uitstek. De medewerkers kennen de gemeenten en de samenwerkingspartners en andersom, zien en doen wat nodig is en adviseren gevraagd en ongevraagd. De voelsprietten van het bureau zijn uitstekend ontwikkeld, zodat nieuwe mogelijkheden en kansen voor de regio tijdig worden opgepakt.

Bezetting regiobureau

De directeur van het regiobureau geeft leiding aan het regiobureau en vormt samen met de voorzitter van het AB/DB het gezicht van de regio. De directeur functioneert als secretaris van het AB en het DB. Verbinding en focus zijn belangrijke kernwaarden voor

deze persoon. Kunnen schakelen tussen de benodigde stevigheid enerzijds om de regio, samen met de voorzitter van het AB/DB en de bestuurlijke trekkers van de opgaven, op de kaart te kunnen zetten en anderzijds dienend te kunnen zijn aan de samenwerking tussen de 18 gemeenten op alle niveaus.

Het regiobureau is compact maar robuust toegerust zodat het alle voornoemde taken kan oppakken. De volgende onderdelen worden ingevuld:

- Strategie: een rechterhand voor de directeur, het zorgdragen voor voorbereiden van de opgaven, inhoudelijk en financieel, en het zorgdragen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven. Verder zorgt de strateeg samen met de directeur voor de afstemming met de lokale regio-coördinatoren (zie paragraaf 4.10) en relevante verbinding met andere regio's. Heeft ook een belangrijke rol in het signaleren, initiëren, verbinden en creëren in relatie met externe partners.
- Raads- en bestuursadvisering: ter ondersteuning van raden en collegeleden, voor de coördinatie van en procesondersteuning van de regioagendacommissie.
- Procesondersteuning: elke opgavemanager heeft procesondersteuning/een projectsecretaris nodig. Ook het regiobureau heeft dit soort ondersteuning nodig, bijvoorbeeld voor de organisatie van de college- en raadsontmoetingen. De procesondersteuning wordt bewust onder het regiobureau gepositioneerd en vanuit de inwonersbijdrage gefinancierd. Als vaste waarde in de ondersteuning van de opgave zorgen de procesondersteuners voor uniformiteit van werkwijze en onderlinge afstemming.
- Lobby, positionering en profilering (incl. Bureau Brussel, Den Haag en Düsseldorf): De regio ontwikkelt een visie waarmee ze zich positioneert als 'de groene metropoolregio'. Als vijfde metropoolregio/circulaire regio zijn we daarmee een belangrijke en vanzelfsprekende aanvulling op de vier al bestaande metropoolregio's in Nederland. Dat positioneren gaat niet vanzelf. Het gaat bij deze functies om coördineren van lobby richting Brussel, Den Haag en Düsseldorf, vanuit een dynamische integrale agenda en een strategisch plan voor de positionering en profilering (zie ook hoofdstuk 6 transitie). Nadrukkelijk wordt hierbij ook de synergie gezocht met The Economic Board (zie paragraaf 4.8).
- Strategisch communicatieadvies: Ter ondersteuning van positionering, profilering en lobby is communicatie van cruciaal belang. Daarnaast is een intensieve en eigentijdse communicatie met alle betrokken gemeenten, partners, andere overheden en inwoners cruciaal om tot resultaten in de opgaven te komen. De strategisch communicatieadviseur van het regiobureau zorgt voor de overkoepelende strategie, werkt nauw samen met de mensen van lobby voor een goede positionering en profilering en zorgt voor de kaders voor en integraliteit van communicatie in de opgaven.
- Financial control/financieel management: om te kunnen voldoen aan de gewenste transparantie op alle niveaus, is financial control en -management van cruciaal belang.
- Managementondersteuning: ondersteuning van de directeur, de strateeg en andere secretariële werkzaamheden voor het regiobureau.
- Voorbereiding opgaven / inspelen op actualiteit: nieuwe opgaven moeten voorbereid worden. Hiervoor kan een beoogd opgavemanager nodig zijn, maar het kan ook gaan om investering in (extern te verrichten) onderzoek of andere middelen die nodig zijn om de opgave goed voorbereid aan de regionale agenda toe te kunnen voegen. Het kan ook gaan om actualiteiten waar extra benodigde inzet nodig is. De kosten hiervoor zijn niet opgenomen in fte's, maar in budget.

De bezetting van het regiobureau vraagt om een inzet van 11 fte (inclusief de fte's voor lobby, positionering en profilering). De financiële impact hiervan is verder uitgewerkt in de begroting. Bij de inrichting van het regiobureau krijgen deze taken verder vorm in een uitgewerkt formatieplan.

De vijf opgavemanagers worden betaald uit opgavenbudget, maar vallen voor de duur van hun opdracht onder het regiobureau, om zo de integraliteit, coördinatie en verbinding te borgen.

4.10 Huisvesting regiobureau

Het regiobureau kent een flexibel huisvestingsmodel dat functioneel en efficiënt is voor het regiobureau én voor de verbinding met de 18 gemeenten en samenwerkingspartners. Gedacht kan worden aan de optie dat de medewerkers van het regiobureau één of twee dagen in de week bij elkaar op een vaste plek werken. Ook de bij de opgaven betrokken collega's van gemeenten of andere kunnen op deze dagen aanschuiven om gezamenlijk te werken. Deze locatie kan een plek zijn die in een van de regionale gemeentekantoren beschikbaar is of een te huren ruimte met werk- en vergaderplekken. Op de andere dagen werken de medewerkers van het regiobureau bij gemeenten in de regio of bij samenwerkingspartners.

4.11 Netwerkdirectie

Een onmisbare schakel in de versterkte samenwerking zijn de gemeentesecretarissen. In hun rol als eindverantwoordelijken voor de ambtelijke organisaties én als eerste adviseur van het college hebben zij een strategische rol in het ondersteunen van het functioneren van de regio en de regionale processen.

De directeur van het regiobureau wordt ondersteund door een netwerkdirectie, bestaand uit de 18 gemeentesecretarissen. De gemeentesecretarissen wijzen uit hun midden een voorzitter van de netwerkdirectie aan, die samen met twee andere daarvoor aangewezen leden optreedt als dagelijks aanspreekpunt. De gemeentesecretarissen en de regiodirecteur opereren als gelijkwaardig, ieder vanuit diens eigen verantwoordelijkheid. Ze hebben immers een gezamenlijk belang: de uitvoering van de regionale opgaven. Indien er sprake is van verschil van inzicht tussen de regiodirecteur en de gemeentesecretarissen, is het regiobestuur aan zet.

De belangrijkste taken van de netwerkdirectie zien er als volgt uit:

- De netwerkdirectie draagt zorg voor voldoende (kwantitatief en kwalitatief) ambtelijke capaciteit, die evenredig over de regio verdeeld is, om de doelen en resultaten in de opgaven te kunnen bereiken (indien de gemeente deelneemt aan de opgave) cq ambtelijke capaciteit om het regiobureau te ondersteunen op inhoud bij het voorbereiden van de opgaven voor de nieuwe regionale agenda. Hoe deze inzet van ambtelijke capaciteit geregeld wordt, is te lezen in bijlage 1. Daarnaast voedt de netwerkdirectie de directeur met actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor de regionale samenwerking.
- De leden van de netwerkdirectie zien erop toe dat in het eigen college de regionale samenwerking op de agenda komt en blijft.
- Elke inhoudelijke opgave kent een bestuurlijk én ambtelijk opdrachtgever. Deze ambtelijk opdrachtgever wordt gezocht binnen de netwerkdirectie, maar kan door één van hen ook gedelegeerd worden, indien de inhoud dat vraagt. De

netwerkdirectie heeft daarmee ook een inhoudelijke verantwoordelijkheid, namelijk de ondersteuning van het regiobestuur in hun taak van het bewaken, monitoren en coördineren van de inhoudelijke opgaven. Als er sprake is van gedelegeerd opdrachtgeverschap worden de betreffende opdrachtgevers agendalid van de netwerkdirectie en sluiten zij met regelmaat aan.

- De netwerkdirectie draagt het belang van regionale samenwerking uit in de eigen ambtelijke organisatie.

Elke gemeente kent een lokale regio-coördinator (bestuursadviseur of strategisch adviseur regionale samenwerking) die overkoepelende onderwerpen kan doorgeleiden binnen de eigen organisatie én de eigen bestuurders kan adviseren. In deze laatste rol ondersteunt de regio-coördinator ook de gemeentesecretaris in zijn of haar rol als lid van de netwerkdirectie. Vanuit het regiobureau worden de lokale regio-coördinatoren goed op de hoogte gehouden van alle relevante ontwikkelingen.

5 Begroting

5.1 Inleiding

De financiën van de nieuwe gemeenschappelijke regeling bestaan uit twee onderdelen: procesgeld en opgavegeld.

Eenzijds is er sprake van budget voor de proces- en bureaunkosten. Dit geld is onder meer voor de bemensing van het regiobureau, het financieren van de ontmoetingen en voor communicatie- en lobbykosten. Dit budget komt als basis-financiering uit de bijdragen van alle deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage aan de proces- en bureaunkosten te berekenen, hanteren we het inwoneraantal als verdeelsleutel.

Onderdeel van de basis-financiering is ook de bijdrage van alle in de regio deelnemende gemeenten aan The Economic Board. Ook voor deze bijdrage hanteren we het inwonertal als verdeelsleutel. Deze bijdrage loopt via de GR Regio Arnhem-Nijmegen. Dit betekent dat een deelnemende gemeente € 2,50 per inwoner¹ aan procesgeld betaalt en € 1,00 per inwoner voor The Economic Board. De bijdragen per opgaven worden per opgave vastgesteld.

Anderzijds is er budget benodigd voor realisatie van de opgaven. Deze budgetten worden gevormd door bijdragen van de gemeenten die intekenen op die opgaven en van andere partners en door subsidies. Hieronder worden de verschillende onderdelen toegelicht.

5.2 Procesgeld

Proces- en bureaunkosten	meerjarenbegroting			
	2021	2022	2023	2024
Personele kosten (totaal 8 fte)*	€ 800.000	€ 800.000	€ 800.000	€ 800.000
Regiodirecteur en strateeg (2 fte)	€ 270.000	€ 270.000	€ 270.000	€ 270.000
Strategisch advies (2,4 fte)	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000
Procesondersteuning (2,8 fte)	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000
Managementondersteuning (0,8 fte)	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Lobby, positionering en profilerings (3 fte+extra kosten)	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
Overhead over personeel (piofach=25% van totaal)	€ 275.000	€ 275.000	€ 275.000	€ 275.000
Vorbereiding van de opgaven	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Communicatie en ontmoeting	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Totaal lasten	€ 1.925.000	€ 1.925.000	€ 1.925.000	€ 1.925.000
Bijdrage gemeenten (allen)	-€-1.925.000	-€-1.925.000	-€-1.925.000	-€-1.925.000
Saldo	0	0	0	0

* De bedragen zijn gebaseerd op vergelijkbare functies bij middelgrote gemeenten

¹ Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonerbijdrage aan het procesgeld. Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de Provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd kan profiteren van investeringen in de regio vanuit de Provincie Gelderland.

5.2.1 Personele kosten

Dit betreft de personele kosten die betrekking hebben op voorgestelde formatie uit dit bedrijfsplan. Zie ook het onderdeel regiobureau (paragraaf 4.8). Bij de inrichting van het regiobureau wordt een formatieplan opgesteld.

5.2.2 Lobby, positionering en profilering

Zie de onderbouwing in paragraaf 4.8. In totaal gaat het om 3 fte, met de bijkomende lobbykosten (out of pocket).

5.2.3 Overhead

De overhead bevat alle PIOFACH taken, met uitzondering van communicatie. Omdat communicatie een bijzondere taak betreft in het regiobureau is daar een aparte post voor opgenomen. Met PIOFACH-taken wordt bedoeld: Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering en Huisvesting. De belangrijkste kosten binnen de overhead zullen bestaan uit huisvesting, ICT en Financiën. Daarnaast moeten uit deze post ook nog een aantal andere zaken bekostigd worden, zoals (niet uitputtend) accountantscontrole, archief(inspectie), premie voor de verzekering ziektewet, ombudsregeling. In de opstartfase zal sprake zijn van een aantal eenmalige kosten, wat binnen de overhead gecompenseerd kan worden met budgetten die niet meteen vanaf de start maximaal benodigd zijn.

Uitgangspunt is dat de overhead niet meer mag zijn dan 25% van de totale organisatiekosten inclusief overhead². Voor het regiobureau betekent dat: de personele kosten inclusief overhead zijn 100%.

5.2.4. Voorbereiding van de opgaven

Dit betreffen de initiële kosten van onderzoek en ontwikkeling en opstarten van nieuwe opgaven (flexibele inzet, eventuele onderzoeken), zie paragraaf 4.8.

5.2.5 Communicatie en ontmoeting

Dit betreft de organisatie van alle regionale ontmoetingen voor colleges en raden. Daarnaast zitten hier de kosten in voor communicatie en representatie richting inwoners en (overheids)organisaties.

5.2.6 Algemene reserve en spelregels ten aanzien van de jaarrekening

Het openbaar lichaam mag een algemene eigen reserve opbouwen van maximaal € 100.000. Dit kan zij doen door een positief jaarrekeningresultaat hiervoor te bestemmen. Een resterend positief saldo vloeit naar rato terug naar de deelnemende gemeente. Een negatief saldo wordt naar rato bijgestort door de deelnemende gemeenten.

In sommige gevallen is het mogelijk dat voorbereidingskosten of specifieke lobbykosten voor een opgave (betaald vanuit / door het regiobureau) achteraf vanuit een opgave-subsidie gefinancierd kunnen worden. Indien dit het geval is, zullen deze kosten terugvloeien naar de begroting van de regio en niet toegevoegd worden aan de opgave-begroting.

5.3 De gemeentelijke bijdrage aan het procesgeld

---

² Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Normering overhead regio organisaties Rijk van Nijmegen'

De huidige kosten voor de proces- en bureaustkosten bedragen € 688.396, wat neerkomt op een bijdrage per inwoner van € 0,88 per gemeente. In de nieuwe situatie zullen de totale proces- en bureaustkosten € 1.925.000 bedragen. Dit betekent afgerond een bedrag per inwoner van € 2,50³.

Daarnaast blijft de basisbijdrage voor The Economic Board, van € 1,- per inwoner, in dit voorstel ongewijzigd. Besluitvorming over een nieuwe periode van TEB vindt in 2021 plaats. Gelijktijdig met het besluit over de versterkte regionale samenwerking wordt ook het verlengingsbesluit voorgelegd om The Economic Board voor opnieuw een periode van vijf jaar te financieren.

5.4 Opgavegeld

Naast het procesgeld is opgavegeld het andere deel van de begroting van de regio. De opgaven kennen elk hun eigen begroting. Een aantal spelregels zijn hierbij uitgangspunt.

- a. Elke opgave beschikt over een eigen begroting en budget en legt verantwoording af over de besteding van middelen
- b. Deze begroting bestaat uit middelen voor de uitvoering en middelen voor capaciteit die nodig is om tot uitvoering te komen. Hierbij hoort ook inzet van communicatie, bijeenkomsten en andere benodigde middelen.
Opgavemanagers en het opgaveteam worden dus betaald uit deze opgavebegroting.
- c. De kosten voor een opgave worden verdeeld naar rato van het inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers zoals bekend op 1 januari. In uitzonderingsgevallen kan hiervan worden afgeweken.
- d. Het regiobureau heeft en geeft inzicht in alle geldstromen, zowel die van het procesgeld als die van het opgavegeld.
- e. Gedurende de looptijd van de opgave kan er geld in de vorm van een 'projectbegroting' bij het regiobureau staan.
- f. Als er na afronding van de opgave nog geld over is, dan geldt voor de teruggave de afgesproken verdeelsleutel bij de inleg.
- g. De gemeenten die aan een opgave deelnemen, staan financieel garant voor deze opgave. Zij vrijwaren de gemeente die niet deelnemen aan de betreffende opgave voor kosten en risico's die aan de opgave zijn verbonden of daaruit voortvloeien.
- h. De aan een opgave deelnemende gemeenten ondertekenen een werkovereenkomst waarin de afspraken over onder andere financiële afwikkeling en mandaat zijn vastgelegd, zodat facturering en verrekening mogelijk zijn.
- i. Voor de medewerkers in het opgaveteam geldt een uniforme verrekeningssystematiek, bepaald door het regiobureau, zodat aan de voorkant duidelijk is wat detachering van een medewerker financieel betekent. Daarnaast wordt zo de administratieve last voor het regiobureau beperkt.
- j. Dekking van het opgavegeld bestaat uit bijdragen van de deelnemende gemeenten en van samenwerkingspartners (waaronder subsidies).
- k. Gemeenten die aan een opgave deelnemen, dragen zorg voor dekking van hun aandeel in het opgavegeld vanuit hun lokale begroting. In veel gevallen betreft het budgetten die al lokaal voor de opgave worden ingezet.
- l. Bij de besluitvorming over de opgave moet duidelijk zijn wat de (financiële) spelregels zijn bij later meedoen bij uitvoering van de opgave of eerder dan voorzien niet meer meedoen bij uitvoering van de opgave.

---

³ Zoals eerder genoemd, krijgt de gemeente Mook en Middelaar 50% korting op de inwonerbijdrage aan het procesgeld vanwege de unieke situatie dat het als enige regiogemeente gelegen is in de Provincie Limburg.

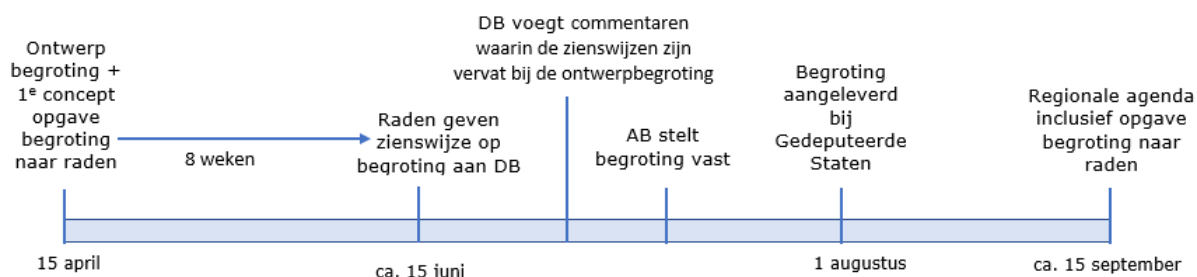
5.5 Fiscale aspecten

Er is sprake van een openbaar lichaam dat rechtspersoonlijkheid bezit en zelfstandig handelt in het maatschappelijk verkeer. Een openbaar lichaam kan contracten en convenanten sluiten, personeel in dienst nemen, fondsen beheren en een publiek of privaat samenwerkingsverband oprichten. Het openbaar lichaam kan de btw op de kosten die zij maakt zoals de btw op de kosten van het regiobureau, advieskosten en kosten van regionale ontmoetingen onder voorwaarden via de btw-transparantiemethode doorschuiven naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen de btw die is doorgeschoven vervolgens compenseren bij het btw-compensatiefonds.

5.6 Planning & controlcyclus

De begroting van de GR wordt aangeboden via de reguliere cyclus die geldt voor de verbonden partijen. De begroting levert input voor de gemeentelijke kader- of perspectiefnota. Deze bestaat uit de bureau- en proceskosten (inwonersbijdrage). Tegelijkertijd wordt een eerste concept-opgavebegroting aangeboden voor de financiën die met de opgaven zijn gemoeid. Met dit laatste kunnen de gemeenten in hun begroting opgavegeld reserveren. Raden kunnen bij de bespreking van deze eerste indicatieve begroting nog zaken meegeven voor de opgaven. Die worden verwerkt en de opgaven worden verder uitgewerkt. In het najaar worden deze, gebundeld in de regionale agenda, aangeboden aan de gemeenteraden, zodat deze definitief verwerkt kunnen worden in de meerjaren(programma)begroting van de gemeenten.

De jaarrekening over het afgelopen jaar wordt gelijk met de begroting voor het volgend jaar aangeboden aan de deelnemende gemeenten.

5.7 Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt zorg voor de evaluatie van het algemeen functioneren en de werkwijze van de Regio Arnhem-Nijmegen aan het begin van het kalenderjaar waarin algemene raadsverkiezingen in de gemeenten plaatsvinden. Het doel hiervan is dat het oude bestuur nog kennis kan nemen van de uitkomsten van de evaluatie, deze van commentaar kan voorzien en mee kan geven in de overdracht naar het nieuwe bestuur. De voorbereidingen voor de evaluatie zullen dan na de zomer van het jaar voor de verkiezingen al gestart moeten worden.

De eerste evaluatie zou dan al begin 2022 plaats moeten vinden. Dit zal te vroeg zijn om de effecten van de nieuwe opzet goed in beeld te kunnen brengen. Het AB kan kiezen of ze de evaluatie uitstellen of dat ze kiezen voor een 'lichte evaluatie' voor de eerste ervaringen.

5.8 Risicoparagraaf

Risico	Beheersmaatregel
Niet alle gemeenten doen mee in de opgaven	Is het niet deelnemen nog niet definitief, dan kan energie worden gestoken in het duiden van de

Risico	Beheersmaatregel
	(lokale) effecten van een opgave (raads- en bestuursadviseur) en het scherp krijgen van de reden(en) van twijfel over deelname. Is de deelname aan een opgave definitief en blijkt dat niet alle gemeenten deelnemen, dan zal per opgave bekeken moeten worden wat de gevolgen hiervan zijn. Dit hangt af van het aantal gemeenten dat niet deelneemt De opgavemanager zal in beeld moeten brengen welke consequenties het heeft voor de uitvoeringsagenda van de opgave en of het nodig is om aanvullende middelen te verwerven.
Niet iedereen doet mee aan de GR	Dan zal bekeken moeten worden wat dit betekent voor het draagvlak van de samenwerking en voor de inwonersbijdrage. Verdere stappen hangen af van hoeveel gemeenten het betreft.
De capaciteit in de opgaven komt niet rond	Als dit te maken heeft met specifieke kennis, ervaring of competenties, dan kunnen mensen extern worden ingehuurd. Is het niet mogelijk om interne mensen vrij te maken, dan zullen netwerkdirectie en bestuur met elkaar bekijken wat er wel mogelijk is. Prioriteren en temporiseren van (delen van) opgaven kan hierbij een instrument zijn.
Als er op enig moment een einde komt aan de samenwerking, heeft dit gevolgen voor de medewerkers van het regiobureau.	Het uitgangspunt is dat de mensen in dienst zijn van het regiobureau om te voorkomen dat een specifieke gemeente belast wordt met langjarige detacheringen. Het betreft niet dusdanig veel mensen dat plaatsing op een andere plek een probleem zal vormen, mocht het tot opheffing komen. Een andere mogelijkheid is om in eerste instantie te werken met een tijdelijke arbeidsovereenkomst.
De samenwerking is bestuurlijk en ambtelijk te log gemaakt. Daardoor gaat er te veel energie in de besluitvormingsprocessen zitten en niet in de opgaven.	De democratische legitimatie voor zowel colleges als raden vraagt om veel afstemmingsmomenten met grote groepen. Er is gekozen voor de meest eenvoudige vorm die democratisch legitiem is. Iedereen zal moeten wennen aan deze nieuwe manier van werken; daarin moeten alle betrokkenen energie steken.
De flexibiliteit en slagkracht van de samenwerking staan onder druk omdat iedereen overall iets over wil vinden.	Ook hier geldt dat de nieuwe regionale manier van werken om een omslag vraagt. Het uitgangspunt is vertrouwen. Door goede opgaven en een heldere organisatie ontstaat dit vertrouwen. Als je samen iets wil bereiken voor de regio dat verder gaat dan alleen het belang van je eigen gemeente, dan hoort daarbij dat je niet over ieder detail iets hoeft te zeggen. Door goede opgaven en een heldere organisatie ontstaat dit vertrouwen.

Risico	Beheersmaatregel
<p>In de praktijk lukt het niet om opgavegericht te werken omdat veel gemeenten nog behoorlijk sectoraal georganiseerd zijn. Dit geldt ook voor andere samenwerkingspartners. Hierdoor staat de integraliteit onder druk, een basisprincipe van het opgavegericht werken.</p>	<p>Het is niet mogelijk om vanaf dag 1 deze denk- en werkwijze bij gemeenten te realiseren. We moeten beseffen dat het tijd kost om het opgavegericht werken uit te leggen en te stimuleren. Hierin hebben de netwerkdirectie en de regio-coördinatoren een belangrijke rol. Zij zullen samen met de opgavemanagers de dwarsverbanden tussen de bestaande taakgebieden moeten leggen. Zo wordt de verbinding tussen het eigen werk en de opgave, tussen het lokale en het regionale, voor de collega's in de gemeenten helder.</p>
<p>De omvang van de netwerkdirectie plus hun lokale belang bemoeilijkt het opereren als één geheel</p>	<p>Dit wordt ondervangen doordat een compacte selectie uit de netwerkdirectie eerste aanspreekpunt is. Daarnaast moet er worden geïnvesteerd in het goed laten functioneren van dit gremium; hier moeten het regiobureau en de regiodirecteur aandacht aan geven.</p>

Bijlage 1: Inzet ambtelijke capaciteit voor de opgaven

Zoals al aangegeven in hoofdstuk 3 wordt bij de voorbereiding van de opgaven geïnventariseerd wat er aan mensen en middelen nodig is om uitvoering te kunnen geven aan de opgave. Deze middelen voor de uitvoering en middelen voor menskracht landen in de opgavenbegroting. De verdeling van personele kosten gaat naar rato van de inwonersaantallen van de deelnemende gemeenten. Zeggen de raden ja tegen deelname aan de betreffende opgave, dan zijn er dus middelen beschikbaar om een opgaveteam te kunnen bemensen en aan de uitvoering te gaan werken.

Opgaveteams

Het werken met dedicated opgaveteams leidt tot kwaliteit en slagkracht voor de opgaven. Mensen worden vrijgemaakt om voor 40 tot 100 % van hun tijd voor de betreffende regionale opgave te gaan werken. Het gaat hier in ieder geval om een opgavemanager, ondersteuning, inhoudelijke expertise en eventuele projectleiders. Omdat de opgaven verschillen qua inhoud, omvang en organisatie, verschillende deze opgaveteams ook van elkaar. Gedacht kan worden aan een omvang van 6 tot 7 fte. Er ontstaat efficiencywinst ten opzichte van de huidige situatie doordat er niet steeds werkgroepen worden geformeerd met 18 gemeentelijke vertegenwoordigers. Uiteraard wordt wel gezorgd voor geregelde terugkoppeling naar alle gemeenten.

Matching

Voor alle rollen in de opgaveteams wordt een kort profiel opgesteld met daarin de gevraagde kwaliteiten, kennis en ervaring. Het behalen van resultaten in de opgaven staat of valt immers met de juiste mensen op de juiste plek. De gevraagde rollen worden opengesteld voor alle medewerkers bij de gemeenten, gelieerde (gemeentelijke) organisaties en samenwerkingsorganisaties. De taak van de netwerkdirectie hierbij is om medewerkers te inspireren en ruimte te bieden om hierop te reageren.

Eén van de kernwoorden van de regio is transparantie, daar kiezen we bij de matching ook voor. De regiodirecteur en ambtelijk opdrachtgever matchen eerst de opgavemanager. Deze wordt daarna betrokken bij het opstellen van de profielen en het matchen van de overige rollen. Uitgangspunt is: de beste persoon op de plek. De taak van de regiodirecteur is echter ook om te kijken of er wel sprake is van een evenwichtige verdeling over de regio, om zo veel als mogelijk lokale verbinding te houden. Dit criterium moet dus ook nadrukkelijk meegewogen worden. In geval van twijfel of discussiepunten kunnen deze door de regiodirecteur, in overleg met de opgavemanagers, worden voorgelegd aan de netwerkdirectie. Een wens hierbij is om binnen de opgaveteams ook kansen te creëren voor medewerkers om in het team te leren van andere collega's en het werk in de regio. Dit wordt nadrukkelijk ook in de matching betrokken.

Verrekening

Alle gemeenten krijgen een factuur van het regiobureau voor hun aandeel in de opgavenbegroting. Dit omvat dus ook middelen voor inzet van personeel. De medewerkers die gematcht worden in een opgaveteam worden gedetacheerd bij het regiobureau. Voor hen geldt een uniforme verrekeningssystematiek, bepaald door het regiobureau, zodat aan de voorkant voor gemeenten duidelijk is wat detachering van een medewerker financieel betekent. Daarnaast wordt zo de administratieve last voor het

regiobureau beperkt. De betreffende gemeente stuurt het regiobureau een factuur voor de detachering van deze medewerker, conform de uniforme verrekeningsystematiek. De financiële vergoeding maakt het redelijk dat er functie-eisen worden gesteld en zorgt zo voor professionaliteit. Daarnaast biedt deze aanpak de leverende organisatie de gelegenheid om adequate vervanging te regelen.

Als een gemeente haar berekende personele inzet ook daadwerkelijk in menskracht levert, speelt zij 'quitte'. Er zal in dit geval wel over en weer gefactureerd worden. Indien er minder in menskracht geleverd wordt, draagt de gemeente dus met name financieel bij. Indien er meer menskracht geleverd wordt, dan volgens de berekeningen noodzakelijk, krijgt die gemeente meer financiële middelen dan ingelegd. Getracht wordt om zo veel als mogelijk van de eerste optie uit te gaan.

Naast de inzet van de dedicated opgaveteams zal er in de uitvoering van de opgaven geregeld extra inzet van expertise worden gevraagd om verschillende projecten tot uitvoering te brengen. Het gaat dan om het toeleveren van lokale kennis en lokale bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van projecten. We beschouwen die inzet als behorend tot het reguliere werkpakket van de individuele gemeenten en de betreffende medewerkers. De individuele gemeentelijke organisaties zorgen, net als nu, voor het leveren van dit werk. Hier vindt op regionaal niveau geen verrekening voor plaats. In geval van discussie over deze inzet kan dit door de regiodirecteur of een gemeentesecretaris worden geagendeerd in de netwerkdirectie.

Tot de opdracht van het dedicated opgaveteam hoort altijd het informeren van medewerkers uit de 18 gemeenten voor wie de opgave relevant is voor hun lokale werk.

Samengevat in spelregels

- De opgavemanagers functioneren voor de duur van hun opdracht als gedetacheerd medewerker van het regiobureau, ook al worden ze betaald vanuit opgavengeld. Inhoudelijk worden ze, binnen de kaders van de opdracht, aangestuurd door hun bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever.
- De capaciteit voor de uitvoering van de opgaven wordt binnen elke opgave vooraf begroot via een capaciteitsraming.
- Er wordt gewerkt met dedicated opgaveteams
- De kosten van de inzet van de opgavemanagers, projectleiders en projectmedewerkers worden als proceskosten geraamd en meegenomen in de opgavenbegroting. De inzet van medewerkers in de opgaveteams wordt vervolgens tegen vastgestelde tarieven vergoed aan de leverende gemeenten.
- De opgavemanagers, projectleiders en projectmedewerkers worden voor de duur van de opgave vanuit de gemeente/samenwerkingspartners gedetacheerd bij het regiobureau.
- De rollen van opgavemanager, projectleider en projectmedewerker worden bij voorkeur ingevuld door collega's uit de 18 gemeenten of komen van onze samenwerkingspartners in de betreffende opgave, vanwege de inhoudelijke en organisatorische verbinding en om eigen medewerkers kansen te bieden. Als er geen passende expertise binnen de gemeenten of onze samenwerkingspartners te vinden is, kan externe capaciteit worden ingehuurd. Het besluit hierover ligt bij de regiodirecteur (in afstemming met de netwerkdirectie).
- Werken in de regionale samenwerking vraagt specifieke competenties/capaciteiten. Hiervoor wordt een profiel opgesteld dat wordt gebruikt bij het aantrekken van medewerkers.

- De netwerkdirectie zorgt voor een adequate bezetting van de in de opgaven afgesproken capaciteit én voor een onderling evenwichtige belasting van de individuele gemeentelijke organisaties.
- Voor de aansluiting van alle inhoudelijke medewerkers uit de 18 gemeenten vindt geen verrekening plaats. Dit zijn de deelnemers aan de regionale ambtelijke platformen, ambtenaren die periodiek worden geïnformeerd over de opgaven of mensen die incidenteel hun (lokale) expertise beschikbaar stellen. Het gaat in dit laatste geval dan om het toeleveren van lokale kennis en lokale bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van projecten.

Colofon

Dit bedrijfsplan voor de regio Arnhem-Nijmegen is één van de resultaten van het proces voor versterking van de regionale samenwerking. Naast dit bedrijfsplan zijn een gemeenschappelijke regeling, een regionale visie en een agenda met regionale opgaven ontwikkeld. Deze stukken zijn opgesteld in opdracht van de stuurgroep versterking regionale samenwerking die daarbij steeds in contact stond met de colleges en raden van de gemeenten in de regio. De leden van de Stuurgroep Regionale versterking:

Stuurgroep

Hubert Bruls	burgemeester gemeente Nijmegen
Nick Derks	wethouder gemeente Wijchen
Sylvia Fleuren	wethouder gemeente Berg en Dal
Ahmed Marcouch	burgemeester gemeente Arnhem
Lucien van Riswijk	burgemeester gemeente Zevenaar (voorzitter)
Jasper Verstand	wethouder gemeente Renkum
Helga Witjes	wethouder gemeente Lingewaard
Arne van Hout	gemeentesecretaris Nijmegen, Kring Gemeentesecretarissen
Jan Herman de Baas	kwartiermaker Versterking regionale samenwerking
Henk van den Berg	secretaris Regio Arnhem-Nijmegen (secretaris)

Ondersteund door een projectteam, bestaande uit medewerkers van gemeenten uit alle delen van de regio. In verschillende werkbijeenkomsten zijn vele ambtelijke deskundigen van de 18 gemeenten intensief betrokken bij het opstellen van het bedrijfsplan en de gemeenschappelijke regeling voor de regio Arnhem-Nijmegen. Maar ook betrokkenen en experts buiten de regio hebben hun kennis en ervaring over regionale samenwerking gedeeld en zo dit proces en de resultaten verrijkt. Zonder de betrokkenheid van al deze personen had dit resultaat niet tot stand kunnen komen.